

Sygn. akt II C 1405/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Łodzi II Wydział Cywilny

Przewodniczący SSO Adam Kmiecik

Protokolant Monika Bartos

po rozpoznaniu w dniu 13 stycznia 2015 roku w Łodzi

sprawy z powództwa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W.

przeciwko J. C. (1)

o zapłatę

1. uchyła swój nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 23 lipca 2014 roku sygn. akt II Nc 150/14 w całości;
2. oddała powództwo;
3. nie obciąża powoda zwrotem nieopłaconej opłaty sądowej od zarzutów.

Sygnatura akt II C 1405/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 lipca 2014 roku wniesionym przeciwko J. C. (1) powód Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym przeciwko zobowiązanemu z weksla i orzeczenie nakazem zapłaty, że pozwany jest zobowiązany zapłacić powodowi kwoty 98.549,34 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 11 lutego 2014 roku do dnia zapłaty, ewentualnie w przypadku wniesienia przez pozwanego zarzutów powód wniósł o wydanie orzeczenia w trybie art. 496 kpc i utrzymanie w mocy nakazu zapłaty albo zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego kwoty 98.549,34 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 11 lutego 2014 roku do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 6 grudnia 2005 roku zawarł z pozwanym umowę, (...) o dofinansowanie projektu określając warunki i tryb udzielenia przez (...) pomocy finansowej w ramach (...)Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”.

W treści § 8 ust. 1 umowy strony ustaliły, że prawnym zabezpieczeniem wykonania przez pozwanego zobowiązań określonych w umowie jest weksel niepełny in blanco. Pozwany J. C. (1) wystawił w dniu 6 grudnia 2005 r. weksel in blanco, do którego w tym samym dniu tj. 6 grudnia 2005 r. została sporządzona deklaracja wekslowa.

W związku z niewywiązaniem się pozwanego ze zobowiązań wynikających z zawartej z powodową (...) umowy, pismem z dnia 21 stycznia 2014 r. znak: (...)powód wezwał pozwanego do osobistego stawiennictwa w dniu 10 lutego 2014 r. w (...) Oddziale Regionalnym Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, w celu zapłaty sumy wekslowej w kwocie 98.549,34 zł. z weksla stanowiącego zabezpieczenie zwrotu należności (...) z tytułu umowy nr (...) o dofinansowanie projektu z dnia 17 czerwca 2005 r. i tym samym wykupu tego weksla.

(pozew k.2-4)

W dniu 23 lipca 2014 roku Sad Okręgowy w Łodzi wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym, nakazując pozwanemu J. C. (1), aby zapłacił powodce Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. kwotę 98.549,34 zł (dziewięćdziesiąt osiem tysięcy pięćset czterdzieści dziewięć złotych 34/100 grosze) wraz ustawowymi odsetkami od dnia 11 lutego 2014 roku do dnia zapłaty, oraz kwotę 4.832 zł (cztery tysiące osiemset trzydzieści dwa złote) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 3.600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu, albo wniósł w tymże terminie zarzuty.

(nakaz zapłaty z dnia 23 lipca 2014 roku k.18)

W dniu 13 sierpnia 2014 roku pozwany wniósł zarzuty od nakazu zapłaty z dnia 23 lipca 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt II Nc 150/14 , zaskarżając go w całości i wnosząc o jego uchylenie i oddalenie powództwa. Powód wniósł również o wstrzymanie wykonalności zaskarżonego nakazu zapłaty

W uzasadnieniu pozwany wskazał, że na mocy Umowy, powód udzielił pozwanemu dofinansowania w kwocie 50 000,00 zł. Pozwany, wobec braku spełnienia wymogu dotyczącego kwalifikacji zawodowych, zobowiązał się w w/w Umowie m. in. do uzupełnienia wymogu stosownego wykształcenia, poprzez zakończenie studiów wyższych przed upływem 5 lat od rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego. Jednocześnie w Umowie pozwany zobowiązał się do zwrotu kwoty dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w przypadku niewypełnienia któregoś z zobowiązań Umowy - m. in. uzupełnienia wykształcenia. Zabezpieczeniem wykonania zobowiązań przez pozwanego było wystawienie przez pozwanego weksla niezapelnego in blanco, do którego została sporządzona deklaracja wekslowa z dnia 6 grudnia 2005 r.

W Umowie (§ 7 ust. 1 i 2) zostało ponadto wskazane, że w przypadku niewykonania co najmniej jednego z zobowiązań zawartych w § 5 ust. 1 Umowy (m.in. obowiązek uzyskania odpowiednich kwalifikacji) w wyniku siły wyższej, (...) może zwolnić całkowicie lub częściowo beneficjenta od konieczności zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami. W celu zwolnienia należało złożyć pisemny wniosek w odpowiednim terminie

Pozwany wskazał, iż w 2004 r. rozpoczął dziesięciosemestralne studia stacjonarne na Uniwersytecie Rolniczym w K. na kierunku zootechnika specjalność hodowla zwierząt. Absolutorium pozwany uzyskał w dniu 4 stycznia 2010, a w dniu 22 czerwca 2011 r. złożył egzamin magisterski, uzyskując tytuł magistra inżyniera.

Niewypełnienie obowiązku ukończenia studiów przed upływem 5 lat od dnia rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego spowodowane było okolicznościami, na które pozwany nie miał wpływu, a które uniemożliwiły mu wykonanie tego zobowiązania. Upływ terminu do uzyskania stosownego wykształcenia, zbiegł się bowiem z ciężką chorobą ojca powoda. Stała opieka nad ojcem uniemożliwiła zaliczenie studiów w planowanym terminie. Pozwany podniósł, iż zaistniała siła wyższa uniemożliwiła wypełnienie przez pozwanego zobowiązania do ukończenia studiów we wskazanym w terminie, co skutkowało powstaniem zobowiązania do zwrotu dofinansowania przewidzianego w Umowie.

Pozwany zarzucił powodowi, iż żądanie przez niego zwrotu kwoty dofinansowania powiększonej o odsetki z tytułu opóźnienia w zapłacie, stanowi nadużycie prawa podmiotowego. Za takie bowiem należy uznać domaganie się zwrotu wnioskowanej przez powoda kwoty, w przypadku, gdy opóźnienie w spełnieniu jednego z wymagań Umowy, nie było zawinione przez pozwanego

Dochodzenie roszczeń przed powoda, zdaniem pozwanego narusza zasady współzycia społecznego, tj. w szczególności zasadę solidarności społecznej, słuszności oraz zasadę równości. Powód, zdaniem pozwanego wykazał się w całym postępowaniu nadmiernym formalizmem. Pozwany nie spełnił jedynie formalnie zastrzeżonych w Umowie terminów, co było spowodowane jego trudną sytuacją rodzinną. Powód powinien wziąć pod uwagę sytuację, w jakiej znalazł się pozwany i kierować się zasadą słuszności

W ocenie pozwanego, powód naruszył też zasadę równości stron. Dochodząc swojego roszczenia nadużył, swoją pozycję dominującą, oraz prawa podmiotowe o których mowa w art.5 k.c.

(zarzuty od nakazu zapłaty z dnia 23 lipca 2014 roku II Nc 150/14 k.22-27)

Postanowieniem z dnia 18 września 2014 roku Sąd zwolnił pozwanego od kosztów sądowych w całości .

(postanowienie z dnia 18 września 2014 roku k. 53)

Postanowieniem z dnia 18 września 2014 roku Sad wstrzymał wykonalność nakazu zapłaty z dnia 23 lipca 2014 roku wydanego w sprawie sygn akt II Nc 150/14

(postanowienie z dnia 18 wrześnią 2014 roku k. 54)

W piśmie procesowym z dnia 22 grudnia 2014 roku powód ustosunkował się do zarzutów wniesionych przez pozwanego. Powód podkreślił, iż pozwany na mocy zawartej umowy (...), zobowiązał się do uzupełnienia i udokumentowania wykształcenia w celu spełnienia wymogu dotyczącego kwalifikacji zawodowych. Termin wypełnienia zobowiązania upłynął dla pozwanego w dniu 10 grudnia 2009 roku tj. w okresie 5 lat liczonych od dnia 10 grudnia 2004 roku wskazanego w §2 ust.1 pkt 2 umowy, jako dzień podjęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego.

Powód podkreślił, że pozwany mógł zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez powoda z wykonania tego zobowiązania lub za zgoda powoda mógł ulec zmianie termin jego wykonania. Aby powstała taka możliwość jak wskazuje powód ,konieczne było wystąpienie równocześnie dwóch przesłanek tj. wystąpienie okoliczności noszącej znamiona siły wyższej oraz złożenie stosownego wniosku o zwolnienie z wykonania zobowiązania w terminie 30 dni roboczych od dnia zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej liczonej od dnia , w którym powstała możliwość złożenia takiego wniosku. Wniosek o zawieszenie działań windykacyjnych i jednocześnie wydłużenie terminu na uzupełnienie wykształcenia pozwany zawarł dopiero w piśmie z dnia 30 grudnia 2010 roku stanowiącym odwołanie od stanowiska powoda w przedmiocie uruchomienia procedury windykacji należności.

(pismo powoda z dnia 22 grudnia 2014 roku k.77-81)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

Powód na wniosek pozwanego w dniu 6 grudnia 2005 roku zawarł z pozwanym umowę nr. (...) o dofinansowanie określając warunki i tryb udzielania przez AR i MR pomocy finansowej w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacji sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006”, na podstawie której pozwanemu przyznano i wypłacono kwotę 50.000zł.

W § 2 w/w umowy pozwany oświadczył, iż od dnia 10 grudnia 2004 roku prowadzi gospodarstwo rolne położone w woj. (...), pow. (...) Gm. U., U., ul. (...), (...)-(...) U..

Na mocy § 5 pkt 1 ust. 9 i 10 w/w umowy pozwany zobowiązał się do uzupełnienia wykształcenia w celu spełnienia wymogu dotyczącego kwalifikacji zawodowych ze względu, iż wymóg ten nie był spełniony w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie oraz do złożenia w oddziale regionalnym dokumentów potwierdzających wypełnienie przez pozwanego w/w obowiązku w zakresie uzupełnienia wykształcenia , przed upływem 5 lat od rozpoczęcia prowadzenia gospodarstw rolnego tj kopi dokumentu poświadczającego uzyskane wykształcenie.

Zgodnie z regulacją zawartą w §7 umowy, w przypadku niewykonania co najmniej jednego z zobowiązań , o których mowa w §5 umowy z powodu zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej określonych w załączniku nr 9 do Uzupełnienia Programu , pozwany mógł częściowo lub całkowicie zostać zwolniony przez powoda z zobowiązania lub mógł za zgodą powódki ulec zmianie termin jego wykonania.

Przedmiotowy wniosek złożony powinien być w terminie 30 dni roboczych od dnia zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub od dnia, w którym powstała możliwość złożenia wniosku.

Zgodnie z §8 ust 1. w/w umowy strony ustaliły, że prawnym zabezpieczeniem wykonania przez pozwanego zobowiązań w niej określonych będzie weksel niepełny in blanco. Pozwany wystawił w dniu 6 grudnia 2005 roku weksel In blanco, do którego w tym samym dniu została sporządzona deklaracja wekslowa. W deklaracji wekslowej pozwany upoważnił powódkę do wypełnienia weksla w każdym czasie na sumę odpowiadającą kwocie całkowitego zobowiązania wynikającego z łączącej strony umowy wraz z odsetkami oraz opatrzenia go datą płatności według uznania, zawiadamiając o tym fakcie pozwanego.

Pismem z dnia 21 stycznia 2014 roku znak (...)powód wezwał pozwanego do osobistego stawiennictwa w dniu 10 lutego 2014 roku w celu zapłacenia sumy wekslowej w kwocie 98.549,34 zł z weksla stanowiącego zabezpieczenie zwrotu należności powoda z tytułu w/w umowy o dofinansowanie.

(umowa nr. (...) k. 7- 11, kserokopia weksla wraz z deklaracją wekslową k.12-14, ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 21 stycznia 2014 roku k. 15-16)

Bezsporne było pomiędzy stronami, iż powód J. C. (1) od 10 grudnia 2004 roku prowadził gospodarstwo rolne w U. i że w 2004 roku rozpoczął dziesięciosemestralne studia stacjonarne na Uniwersytecie Rolniczym w K. na kierunku zootechnika specjalność hodowla zwierząt. Nie było również sporne między stronami, iż ostatni etap studiów pozwany zakończył 4 stycznia 2010 roku i w dniu 22 czerwca 2011 roku złożył egzamin magisterski uzyskując tytuł magistra inżyniera.

Nie stanowiło również między stronami, kwestii spornej okoliczność, że ojciec powoda L. C. doznał w dniu 1 grudnia 2007 roku zawału prawej półkuli mózgu oraz okoliczność, że w dniu 30 kwietnia 2009 roku ojciec powoda doznał złamania szyjki kości udowej lewej. Po wykonanej operacji ojciec powoda był osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji i wymagał stałej opieki osób innych, którą w znacznym zakresie sprawował pozwany, co również nie kwestionowała strona powodowa. W dniu 8 lutego 2011 roku ojciec powoda zmarł. Żadna ze stron nie podważała również, iż pozwany zobowiązany był do uzyskania wyższego wykształcenia do 10 grudnia 2009 roku

(bezsporne, nadto zeznania świadka M. C. zapis dźwiękowy 00:05:18 – 00:11:45 protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2015 roku k. 85, zeznania J. C. (2) zapis dźwiękowy 00:11:45-00:20:07 protokół rozprawy z dnia 13 stycznia 2015 roku k. 85)

Strona powodowa zawiadomiła pozwanego, o dacie upływu terminu do złożenia dokumentów potwierdzających wypełnienie zobowiązań określonych w zawartej umowie, w związku z czym uruchomiona zostanie procedura windykacji należności w celu odzyskania wypłaconej pomocy w kwocie.

Pozwany odwołał się pismem z dnia 30 grudnia 2010 roku, wskazując, że skończył dziesięć semestrów pięcioletnich studiów dziennych i przygotowuje się do obrony pracy 1 magisterskiej, a wcześniejsze złożenie pracy magisterskiej nie było możliwe z uwagi na chorobę jego ojca. Nadto pozwany zobowiązał się do poinformowania strony pozwanej o zdaniu egzaminu magisterskiego.

W odpowiedzi strona powodowa pismem z dnia 30 marca 2011 roku wezwała powoda do złożenia dodatkowych wyjaśnień celem rozpoznania odwołania.

W piśmie z dnia 15 kwietnia 2011 roku pozwany wskazał, że niedotrzymanie warunków umowy było jego zaniedbaniem i wniósł o przedłużenie terminu do uzyskania wyższego wykształcenia.

Pismem z dnia 26 maja 2011 roku strona powodowa poinformowała pozwanego, że jego odwołanie - dotyczące zwrotu uzyskanej kwoty - zostało rozpatrzone negatywnie, gdyż pozwany nie wypełnił wiążących go na mocy zawartej umowy obowiązku uzupełnienia w terminie kwalifikacji zawodowych, a wniosek o wydłużenie terminu na uzupełnienie

wykształcenia został złożony po upływie 30-dniowego terminu na jego złożenie wskazanego w umowie, przez co musiał on zostać załatwiony negatywnie, nawet jeśli wystąpiły okoliczności uzasadniające przedłużenie terminu.

W odpowiedzi pismem z dnia 22 czerwca 2011 roku pozwany zwrócił się do Prezesa strony powodowej z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie jego wniosku o przedłużenie terminu do uzyskania wymaganych kwalifikacji zawodowych, opisując w uzasadnieniu sytuację zdrowotną swojego ojca, jako przyczynę nieuzupełnienia wykształcenia w terminie wskazanym w umowie.

(odwołanie pozwanego z dnia 30 grudnia 2010 roku k. 37, pismo powoda z dnia 30 marca 2011 roku, pismo pozwanego z dnia 15 kwietnia 2011 roku k. 33, pismo strony powodowej z dnia 26 maja 2011 roku k.45, pismo z dnia 22 czerwca 2011 roku.)

W związku z powyższym pozwany zdecydował się wytoczyć przed Sądem Rejonowym dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, powództwo o ustalenie nieistnienia zobowiązania do zwrotu należności wraz z odsetkami ustawowymi. Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia w Krakowie, w wyroku z dnia 10 kwietnia 2013 r. (sygn. akt: VI C 856/12/S) stwierdził jednak, że brak spełnienia zobowiązania wynikającego z Umowy, nie uzasadnia możliwości stwierdzenia nieistnienia zobowiązania na zasadzie art. 5 kc.

(kserokopia wyroku z dnia 10 kwietnia 2013 r. k.39)

Pismem z dnia 22 stycznia 2014 roku powódka wystosowała do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty żądając zapłaty sumy wekslowej w kwocie 98 549,34 zł z weksla stanowiącej zabezpieczenie zwrotu należności powódki z tytułu umowy (...)

(ostateczne wezwanie do zapłaty z dnia 22 stycznia 2014 roku k. 15)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Powództwo, jako nieuzasadnione podlega oddaleniu w całości.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) 1257/1999 z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z (...) Funduszu (...) oraz zmieniającego i uchylającego niektóre rozporządzenia (Dz.Urz.UE L 160/80 z 26.06.1999 r., z późn.zm.), pomoc młodym rolnikom w celu ułatwienia im podejmowania działalności w rolnictwie będzie przyznawana m.in. pod warunkiem, że rolnik posiada odpowiednią wiedzę i umiejętności zawodowe, a w zakresie gospodarstwa spełnione są minimalne wymagania dotyczące środowiska, higieny i warunków utrzymania zwierząt.

W świetle art. 4 ust 1 rozporządzenia Komisji (WE) nr 817/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1257/1999 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z (...) Funduszu (...) ((...)) (Dz.Urz.UE L 153/30 z 30.04.2004 r., z późn.zm), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 817/2004”, warunki dotyczące pomocy w podejmowaniu działalności przez młodych rolników ustanowione w art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1257/1999 muszą być spełnione w chwili podjęcia indywidualnej decyzji o przyznaniu wsparcia.

Dodatkowo art. 4 ust 2 rozporządzenia 817/2004 stanowi, iż okres nieprzekraczający pięciu lat od rozpoczęcia działalności może być przyznany w celu spełnienia wymogów odnoszących się do umiejętności i kompetencji zawodowych, Zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r. w sprawie Uzupelnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004-2006” (Dz.U. Nr 207, poz. 2117, z późn. zm.), zwanym dalej (...), pomoc w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom”, może być przyznana rolnikowi, który m.in. posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe.

Zgodnie z zasadami przyznawania pomocy w ramach działania „Ułatwienie startu młodym rolnikom” w przypadku, gdy wnioskodawca nie spełnia wymagań w zakresie kwalifikacji zawodowych, pomoc może być przyznana pod warunkiem, że wnioskodawca uzupełni swoje wykształcenie w okresie nie dłuższym niż 5 lat od chwili podjęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego.

W związku z powyższym na mocy umowy o dofinansowanie nr. (...) - (...) - (...) zawartej w dniu 6 grudnia 2005 roku, pozwany oświadczył w § 2 w/w umowy, iż prowadzi gospodarstwo rolne od dnia 10 grudnia 2004 roku, na mocy natomiast § 5 pkt.1 ust.9 powód zobowiązał się do uzupełnienia wykształcenia w celu spełnienia wymogu dotyczącego kwalifikacji zawodowych gdyż wymóg ten nie był spełniony w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie realizacji projektu. Natomiast na mocy § 5 pkt 1 ust 10 pozwany zobowiązał się przed upływem 5 lat od daty rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa rolnego tj. w terminie do 10 grudnia 2009 roku, do przedłożenia dokumentów potwierdzających uzyskanie stosownego wykształcenia zawodowego.

Odnosząc się do ustalonego stanu faktycznego, nie budzi wątpliwości okoliczność, iż na dzień 10 grudnia 2009 roku powód nie wypełnił ciążącego na nim z tytułu w/w umowy o dofinansowanie, obowiązku wskazanego w § 5 pkt.1 ust.9 umowy i w wskazanym czasie nie uzyskał stosownego wykształcenia, nie przedstawiając tym samym dokumentów świadczących o zakończeniu edukacji zgodnie z zobowiązaniem jakie go obciążało.

Zaistniały stan rzeczy dał podstawę do dochodzenia przez powódkę zwrotu udzielonej pozwanemu pomocy finansowej wraz z odsetkami.

Powód nie kwestionował w toku postępowania, faktu iż nie ukończył edukacji w terminie do jakiego obligowała go zawarta z powódką umowa, wskazując, że powodem zaistniałej sytuacji było wystąpienie siły wyższej, a mianowicie nagła choroba ojca a w konsekwencji jego śmierć. Powód podniósł, iż konieczność opieki nad ojcem, oraz zajmowanie się sprawami związanymi z gospodarstwem, nie pozwoliły mu w ustalonym terminie zakończyć nauki.

Strona powodowa nie kwestionowała, faktu zaistnienia siły wyższej po stronie powoda, jednakże podkreśliła, co również nie było między stronami sporne, iż pozwany nie złożył we właściwym terminie wniosku o zmianę terminu do wykonania wynikających z umowy zobowiązań w zakresie podwyższenia kwalifikacji zawodowych tj. w terminie 30 dni roboczych od dnia zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub od dnia, w którym powstała możliwość złożenia takiego wniosku zgodnie z § 7 pkt 2 w/w umowy.

Jednakże biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, w tym regulację prawne, jakie determinują możliwość uzyskania dofinansowania jakie otrzymał pozwany, Sąd uznał, iż roszczenie strony powodowej w przedmiotowej sprawie, nie zasługuje na uwzględnienie i podlega oddaleniu w całości.

Podkreślenia wymaga zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego (II CSK 188/13 Z dnia 23 stycznia 2014 roku), iż ramy wsparcia wspólnotowego - ze względu na potrzeby dostosowania rolnictwa do nowych realiów i dalszych zmian w zakresie ewolucji rynku, polityki rynkowej i zasad handlu, wymagań i preferencji konsumentów oraz podniesienia konkurencyjności obszarów wiejskich - zostały określone w rozporządzeniu nr 1257/1999. W celu ułatwienia młodym rolnikom podejmowania działalności w rolnictwie, w art. 8 ust. 1 rozporządzenia przewidziano m.in., że pomoc może być przyznawana pod warunkiem, iż rolnik ma mniej niż 40 lat, ma odpowiednią wiedzę i umiejętności zawodowe oraz rozpoczyna prowadzenie gospodarstwa rolnego po raz pierwszy. Zgodnie z art. 37 ust. 4 rozporządzenia, państwa członkowskie mogą ustanowić dalsze lub bardziej restrykcyjne warunki przyznawania wsparcia Wspólnoty na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, pod warunkiem jednak, że będą one zgodne z celami i wymaganiami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu.

Szczegółowe zasady stosowania rozporządzenia nr 1257/1999 zostały określone w rozporządzeniu Komisji nr 817/2004. Według art. 4 tego rozporządzenia, warunki dotyczące pomocy w podejmowaniu działalności przez młodych rolników ustanowione w art. 8 ust. 1 rozporządzenia nr 1257/1999 muszą być spełnione w chwili podjęcia indywidualnej decyzji o przyznaniu/wsparcia; okres nieprzekraczający pięciu lat od rozpoczęcia działalności może

być przyznany w celu spełnienia wymogów odnoszących się do umiejętności i kompetencji zawodowych, rentowności ekonomicznej i minimalnych norm dotyczących ochrony środowiska, higieny i dobrostanu zwierząt, jeśli młody rolnik potrzebuje okresu dostosowawczego, w którym podejmie działalność lub zrestrukturyzuje gospodarstwo.

W prawie krajowym, w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 września 2004 r., przewidziano, że pomoc może być przyznana rolnikowi, który jest ubezpieczony na podstawie ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników jako prowadzący gospodarstwo rolne i ma odpowiednie kwalifikacje zawodowe, tj. wykształcenie wyższe lub średnie rolnicze, zasadnicze zawodowe wykształcenie rolnicze lub tytuł kwalifikacyjny w zawodzie przydatnym do prowadzenia działalności rolniczej i co najmniej trzyletni staż pracy w gospodarstwie rolnym, wykształcenie wyższe na kierunku innym niż rolniczy i co najmniej trzyletni staż pracy w gospodarstwie rolnym albo wykształcenie wyższe na kierunku innym niż rolniczy i ukończone studia podyplomowe na kierunku związanym z rolnictwem, albo wykształcenie średnie nierolnicze i co najmniej trzyletni staż pracy w gospodarstwie rolnym, wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe i co najmniej pięcioletni staż pracy w gospodarstwie rolnym. Za staż pracy w gospodarstwie rolnym uznano przy tym okres, w którym wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego jako domownik, oraz okres, w którym prowadził przejęte gospodarstwo.

Wnioskodawca niespełniający wymagań w zakresie swoich kwalifikacji zawodowych, może uzyskać pomoc, o ile uzupełni swoje wykształcenie w okresie nie dłuższym niż pięć lat od chwili podjęcia prowadzenia gospodarstwa.

Analiza powyższych regulacji prowadzi do wniosku, że w prawie krajowym, odmiennie niż w prawie unijnym, wyłączono możliwość uzupełnienia przez młodego rolnika wymagania odnoszącego się do umiejętności i kompetencji zawodowych przez uzyskanie - w pięcioletnim okresie dostosowawczym - stażu pracy w gospodarstwie rolnym. Określono, iż jedyną możliwością spełnienia wymagań w zakresie kwalifikacji zawodowych określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 8 września 2004 r., jest konieczność uzupełnienia wykształcenia.

Ograniczenia takiego rodzaju nie zostały przewidziane w rozporządzeniu nr 1257/1999, ani rozporządzenia Komisji nr 817/2004.

Z powyższych regulacji jednoznacznie wynika, że młody rolnik może uzupełnić wymaganie posiadania „odpowiedniej wiedzy i umiejętności zawodowych”, o którym mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia nr 1257/1999, w okresie pięciu lat od rozpoczęcia działalności. Państwa członkowskie mogą wprowadzić - jak stanowi art. 37 ust. 4 rozporządzenia nr 1257/1999 - ustanowić bardziej restrykcyjne warunki przyznawania wsparcia, jednak muszą one być zgodne z celami i wymaganiami określonymi w rozporządzeniu.

Wyłączenie możliwości uzupełnienia kwalifikacji zawodowych przez uzyskanie, w okresie nieprzekraczającym pięciu lat od rozpoczęcia działalności, wymaganego stażu pracy w gospodarstwie rolnym nie można pogodzić z celami i wymaganiami określonymi w rozporządzeniu nr 1257/1999.

Oceniając tę regulację trzeba zauważyć wyraźny dysonans między określonymi w załączniku do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 8 września 2004 r. kwalifikacjami zawodowymi, uprawniającymi do uzyskania pomocy ze środków (...) Funduszu (...) a oczekiwaniami co do sposobu ich uzupełnienia w okresie dostosowawczym. Za odpowiednie kwalifikacje zawodowe uznano m.in. wykształcenie średnie nierolnicze i trzyletni staż pracy w gospodarstwie rolnym albo wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe i co najmniej pięcioletni staż pracy w gospodarstwie rolnym, natomiast uzupełnienie braku takich kwalifikacji mogło nastąpić wyłącznie przez podniesienie poziomu wykształcenia. Podnoszenie poziomu wykształcenia jest wprawdzie pożądane, niemniej przytoczone wyniki regulacji przyjętej w prawie krajowym nie zasługują na aprobatę. Trzeba podkreślić, że w rozporządzeniu Komisji nr 817/2004 pięcioletni okres dostosowawczy został wprowadzony w celu spełnienia wymagań odnoszących się m.in. do umiejętności i kompetencji zawodowych, a nie w celu podnoszenia ich poziomu. Wystarczające było więc osiągnięcie przez beneficjenta w okresie dostosowawczym takich umiejętności i kompetencji zawodowych, jakie były wymagane

w chwili podejmowania indywidualnej decyzji o przyznaniu wsparcia. Nie można tym samym wykluczyć możliwości spełnienia w/w wymagania przez uzyskanie 3 letniego stażu pracy w gospodarstwie rolnym.

Wylimitowanie w prawie krajowym możliwości uzupełnienia w tym okresie wymagania odpowiednich umiejętności i kompetencji zawodowych przez uzyskanie stażu pracy w gospodarstwie rolnym jest tym samym sprzeczne z celami i wymaganiami ustanowionymi w rozporządzeniu nr 1257/1999 i prowadzi do istotnego pogorszenia sytuacji młodych rolników.

Konkludując trzeba stwierdzić, że warunek ustanowiony w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 8 września 2004 r., zgodnie z którym uzupełnienie - w okresie pięciu lat od rozpoczęcia działalności - braku odpowiedniej wiedzy i umiejętności zawodowych może nastąpić jedynie przez uzyskanie wykształcenia określonego w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia, a nie przez uzyskanie stażu pracy w gospodarstwie rolnym, jest niezgodny z wymaganiami ustanowionymi w rozporządzeniu nr 1257/1999. W tej sytuacji - zgodnie z zasadą pierwszeństwa prawa unijnego - należy odstąpić od zastosowania tego warunku i przyjąć, że pozwany, który w całym okresie pięciu lat od udzielenia mu pomocy ze środków (...) Funduszu (...) prowadził gospodarstwo, był płatnikiem podatku rolnego i podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników, spełnił wymaganie odpowiedniej wiedzy i umiejętności zawodowych, o którym mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia nr 1257/1999.

Odmienne ujęcie tego zagadnienia prowadziłyby do naruszenia art. 91 ust. 3 Konstytucji i art. 288 TFUE (poprzednio art. 249 TWE) w związku z art. 2 Traktatu dotyczącego przystąpienia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, zgodnie bowiem z art. 288 TFUE, rozporządzenia uchwalane przez instytucje Unii mają zasięg ogólny, wiążą w całości i są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Z tych względów Sąd Okręgowy uchylił nakaz zapłaty z dnia 23 lipca 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt IINc150/14 w całości i oddalił powództwo.

Sąd na podstawie art.98 k.p.c w zw z art 113 ust 4 ustawy o kosztach sądowych nie obciążył strony powodowej kosztami nieopłaconej opłaty sądowej od zarzutów